

לְיוֹאֵי טְהוֹר, וְלֹא קְדוֹשׁ. אֲבָל הָאֵי נְזִיר בְּגִין דְּאִתְפְּרַשׁ מֵהָאֵי סְטָרָא, אֲקָרִי קְדוֹשׁ וְלֹא טְהוֹר. בְּגִין כּוּן פְּתִיב, כּוּן יָמֵי נְדָר נְזִירוּ וְגוֹ' אֲשֶׁר יִזְיֵר לִי קְדוֹשׁ יְהִיָּה וְגוֹ'.

שְׁעָר וְעָשׂוּ כָּל זֶה, אֲזוּ נִקְרְאִים הַלְוִיִּם טְהוֹר, וְלֹא קְדוֹשׁ. אֲבָל נְזִיר הֵזֶה, מִשּׁוּם שְׁנִפְרַד מִצַּד זֶה, נִקְרָא קְדוֹשׁ, וְלֹא טְהוֹר. בְּגִלּוֹל כּוּן פְּתוּב, כּוּן יָמֵי נְדָר נְזִירוּ וְגוֹ' אֲשֶׁר יִזְיֵר לֵה' קְדוֹשׁ יְהִיָּה וְגוֹ'.

נְדָר פְּרַע שְׁעָר רֵאשׁוּ, מִשּׁוּם הָא דְכְּתִיב, (דניאל ו) וְשְׁעָר רֵאשֵׁה כְּעֵמֶר נִקָּא, דְּבִהָאֵי דְמֵי לְגוֹנָא דְלַעֲלָא. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בַּר רַב, בְּשַׁעְרֵי מַמְשׁ אֲשֶׁתְּמוֹדַע דְּאִיהוּ קְדִישָׁא, דְּכְתִיב, (שיר השירים ה) קְנֻצוֹתָיו תִּלְתְּלִים.

נְדָר פְּרַע שְׁעָר רֵאשׁוּ, מִשּׁוּם זֶה שְׁכַתוּב (דניאל ז) וְשְׁעָר רֵאשׁוּ כְּצֵמֶר נִקָּי, שְׂבֻזָּה דוּמָה לְגוֹן הַעֲלִיּוֹן. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה בַּר רַב, בְּשַׁעְרוֹת מַמְשׁ נוֹדַע שְׁהוּא קְדוֹשׁ, שְׁכַתוּב (שיר השירים ה) קְנֻצוֹתָיו תִּלְתְּלִים.

תַּאנִּי רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲלַמְּלָא יְדַעֵי בְּנֵי נֶשֶׁא, מָאֵי קְאָמְרֵי בְּהָאֵי שְׁעָרָא, וּבְרִזָּא דִּילֵיהּ, (ס"א בְּהַנִּי שְׁעָרֵי וּבְהַנִּי מִלִּין) כְּמָה דְּאִיהוּ בְּרִזָּא דְרִזִּין, אֲשֶׁתְּמוֹדַעֵן לְמֵאֲרִיהוֹן, בְּחֻכְמָתָא עֲלָאָה. עַד כַּאֲן רִזִּי דְאֲוֲרִייתָא, מִכַּאֲן וְלֵהֲלָאָה כְּתָרֵי (נ"א סְתָרֵי) תוֹרָה, (ישעיה כג) סְחָרָה וְאִתְּנַנְהָ קְדִשׁ לִי.

שְׁנָה רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֲלַמְּלָא יְדַעוּ בְּנֵי אָדָם מָה אֲוֲמָרִים בְּשַׁעְרֵי הַזֶּה וּבְסוּדוֹ (באלו השערות ובאלו הדברים) כְּמוֹ שְׁהוּא בְּסוּד הַסּוּדוֹת, יוֹדַעוּ לְרַבּוֹנָם בְּחֻכְמָה עֲלִיוֹנָה. עַד כַּאֲן סוּדוֹת הַתּוֹרָה. מִכַּאֲן וְהִלָּאָה כְּתָרֵי (סְתָרֵי) תוֹרָה, (ישעיה כג) סְחָרָה וְאִתְּנַנְהָ קְדִשׁ לֵה'.

אמר אברהם המגיה להסיר מכשול מדרך המעיינים אשר לא הופיע עליהם עדין אור בקבלה השומע ישמע והמבין יבין כי כל המלות אשר הביא האלהי רשב"י בזה הספר הקדוש כגון מצחא דגולגלתא, שערי דרישא, חללי דמוחא, חוטמא דעתיקא, אודנין, ידין, ורגלין וזולתם מהכלים הגשמיים ותארים אחרים שתאר בהם ה' ית' ובפרט באדרא קדישא רבא ובאדרא קדישא זוטא כי באלו השני מקומות רבו התארים הללו, הלא המה מורים מדות וספירות וענינים פנמיים שכליים וכל האברים שבנו החכמים הללו הם לדמיון וסימנים לדברים לא לשום סתומים ונעלמים דבר גשמי וחרמי חלילה וחס כי אין דמיון בינו ית' וביננו בשום צד מהצדדים וכל שכן מצד העצם והתבנית ה' יצילנו משגיאות. אכ"ר.

האדרא רבא קדישא

רמננו, אמר רבי שמעון לחברים, עד מתי נשב בקינים עמוד אחד? כתוב (תהלים קיט) עת לעשות לה' הפרו תורתך. הימים קטנים, ובעלי החוב דוחק. הפרו קורא כל יום, וקוצרי השדה קטנים הם, והם בשולי הפרם, לא משגיחים ולא יודעים לאיזה מקום הולכים פראוי. התפנסו החברים לבית האדרא, לבושים שריון סיף, ורמחים בידיכם! הזדרזו בתקוניכם, בעצה, בחכמה, בשכל, בדעת, במראה, בידיים, ברגלים. המליכו עליהם למי שברשותו חיים ומות, לגזר דברי אמת, דברים שקדושים עליונים מקשיבים להם ושמחים לשמעם ולדעת אותם.

ישב רבי שמעון ובכה ואמר, אוי אם אגלה! אוי אם לא אגלה! החברים שהיו שם שתקו. עמד רבי אמר ואמר לו, אם נוח לפני מר לגלות, הרי כתוב (שם כה) סוד ה' ליראיו, והרי חברים אלו הם יראי הקדוש ברוך הוא, וכבר נכנסו באדרת בית המשכן, מהם נכנסו, מהם יצאו.

שנינו, נמנו החברים לפני רבי שמעון, ונמצאו רבי אלעזר בנו, ורבי אבא, ורבי יהודה, ורבי יוסי בר יעקב, ורבי יצחק, ורבי חזקיה בר רב, ורבי חייא, ורבי יוסי, ורבי ייסא. ידים נתנו לרבי שמעון, ואצבעות זקפו למעלה, ונכנסו בשדה בין העצים וישבו. קם רבי שמעון והתפלל תפלתו, ישב בתוכם ואמר, כל אחד ישם ידו בתזקו. שמו ידיהם, ולקח אותם. פתח ואמר, (דברים כז) ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה [וגו'] מעשה ידי חרש ושם בסתר וענו כל העם ואמרו אמן.

האדרא רבא קדישא

תניא, אמר רבי שמעון לחברייא, עד אימת ניתב בקיימא דחד סמכא. פתיב (תהלים קיט) עת לעשות ליי הפרו תורתך. יומין זעירין, ומארי דחובא דחיק. פרוזא קארי כל יומא, ומחצדי חקלא זעירין אינון. ואינהו בשולי פרמא. לא אשגחון, ולא ידעין, לאן אתר אזלין פמה דיאות. אתפנשו חברייא לבי אדרא, מלופשין שריין סייפי ורומחי בידיכון, אזדרזו בתקוניכון. בעיטא, בחכמתא. בסוכלתנו. בדעתא. בחיזו. בדין. ברגלין (נ"א בחילא דדין ורגלין). אמלכו עליכון למאן (ס"א לפלא) דברשותיה חיי ומותא. למגזר מלין דקשוט. מלין דקדישי עליונין צייתי להו, וחדאן למשמע להו, ולמנדע להו.

יתיב רבי שמעון ובכה, ואמר ווי אי גלינא, ווי אי לא גלינא. חברייא דהוה תמן אשתיקו. קם רבי אבא ואמר ליה, אי ניחא קמיה דמור לגלאה, הא כתיב (תהלים כה) סוד יי ליראיו, והא חברייא אלין דחלין דקודשא בריך הוא אינון, וכבר עאלו באדרא דבי משפנא, מנהון עאלו, מנהון נפקו.

תאנא, אתמנו חברייא קמיה דרבי שמעון, ואשתכחו, רבי אלעזר בריה. ורבי אבא. ורבי יהודה. ורבי יוסי בר יעקב. ורבי יצחק. ורבי חזקיה בר רב. ורבי חייא. ורבי יוסי. ורבי ייסא. ידין יהבו לרבי שמעון, ואצבען זקפו לעילא. ועאלו בחקלא ביני אילני ויתבו. קם רבי שמעון וצלי צלותיה, יתיב בגווייהו ואמר, כל חד ישוי ידוי בתוקפוי. שווי ידיהו, ונסיב לון פתח ואמר (דברים כז) ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה מעשה ידי חרש (דף קכ"ז ע"א) ושם בסתר וענו (ס"א כל העם) כלם ואמרו אמן.

פָּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (תהלים קיט) עַת לַעֲשׂוֹת לִי, אֲמַאי עַת לַעֲשׂוֹת לִי. מִשׁוּם דְּהִפְרוּ תוֹרָתְךָ. מָאֵי הִפְרוּ תוֹרָתְךָ, תוֹרָה דְלַעֲיִלָּא. דְּאִיְהִי מִתְבַּטְּלָא אִי לָא יִתְעַבֵּיד בְּתַקּוּנֵי (פ"א שְׂמָא) דָּא. וְלַעֲתִיק יוֹמִין אֲתָמַר. כְּתִיב (דברים לג) אֲשַׁרְיָךְ יִשְׂרָאֵל מִי כְמוֹךָ. וְכָתִיב, (שמות טו) מִי כְמוֹךָ בְּאֵלִים יְיָ.

פָּתַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, עַת לַעֲשׂוֹת לַעֲשׂוֹת לַה', מִדּוּעַ עַת לַעֲשׂוֹת לַה'? מִשׁוּם הִפְרוּ תוֹרָתְךָ. מַה זֶה הִפְרוּ תוֹרָתְךָ? תוֹרָה שְׁלַמְעֵלָה שְׁהִיא מִתְבַּטְּלָת אִם לֹא יַעֲשֶׂה בְּתַקּוּנֵי זֶה. וְלַעֲתִיק הֵימִים נֹאמַר. כְּתוּב (דברים לג) אֲשַׁרְיָךְ יִשְׂרָאֵל מִי כְמוֹךָ, וְכָתוּב (שמות טו) מִי כְמוֹךָ בְּאֵלִים ה'.

קָרָא לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּרִיה, אוֹתְבִיָּה קָמִיה, וְלְרַבִּי אַבָּא מִסְטָרָא אַחְרָא, וְאָמַר אֲנִן כְּלָלָא דְכוּלָּא. עַד הַשְׁתָּא אֲתַתְּקֵנוּ קִימִין. אֲשַׁתִּיקוּ, שְׁמַעֵי קָלָא, וְאַרְכּוּבְתֵן דָּא לְדָא נְקִשָּׁן. מָאֵי קָלָא. קָלָא דְכְנוּפִיָּיא עַלְמָה דְמִתְכַּנְפִּי.

קָרָא לְרַבִּי אֶלְעָזָר בְּנוֹ, הוֹשִׁיבוּ לְפָנָיו, וְלְרַבִּי אַבָּא מִצַּד אַחַר, וְאָמַר, אֲנִי כָלֵל הַכֹּל עַד עַכְשָׁו הִתְתַּקְּנוּ הָעוֹמְדִים. שְׁתַּקּוּ. שְׁמַעוּ קוֹל, וְאַרְכּוּבְתֵיהֶם נְקִשׁוּ זֶה לְזֶה. אֵיזָה קוֹל? קוֹל שֶׁל כְּנוּפִיָּה הָעֲלִינָה שְׁמִתְכַּנְפִּים.

חֲדִי רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (חבקוק ג) יְיָ שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְךָ יִרְאֵתִי. (אמר) הֵתֵם יְאוֹת הָוָה לְמַהְיִי דְחִיל. אֲנִן בְּחִבִּיבוּתָא תְלִיָּיא מְלִתָּא, דְכָתִיב, (דברים ו) וְאַהֲבַתְּ אֶת יְיָ אֱלֹהֶיךָ, וְכָתִיב (דברים ז) מֵאַהֲבַת יְיָ אֶתְכֶם, וְכָתִיב (מלאכי א) אֶהְבֵּתִי אֶתְכֶם וְגו'.

שְׂמַח רַבִּי שְׁמַעוֹן וְאָמַר, (חבקוק ג) ה' שְׁמַעְתִּי שְׁמַעְךָ יִרְאֵתִי. שֵׁם רַבּוּי לְהֵיוֹת גֵּרָא. אֲנִי בְּחִיבוּת תְלוּי הַדְּבָר, שְׁפָתוֹב (דברים ו) וְאַהֲבַתְּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ, וְכָתוּב (שם ז) מֵאַהֲבַת ה' אֶתְכֶם, וְכָתוּב (מלאכי א) אֶהְבֵּתִי אֶתְכֶם וְגו'.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח וְאָמַר, (משלי יא) הוֹלֵךְ רְכִיל מְגַלֵּה סוּד וְנֹאמֵן רוּחַ מְכַסֶּה דְבָר. הוֹלֵךְ רְכִיל, הָאִי קָרָא קְשִׁיָּא, (בין דְּאֲתָמַר רְכִיל אֲמַאי הוֹלֵךְ) אִישׁ רְכִיל מִיבְעֵי לִיה לְמִימַר, מָאֵן הוֹלֵךְ. אֶלָּא מָאֵן דְּלֹא אֲתִיְשֵׁב בְּרוּחִיה, וְלֹא הָוִי מְהִימְנָא, הָהוּא מְלָה דְשְׁמַע, אֲזִיל בְּגוּוִיה פְּחִיזְרָא בְּמִיָּא, עַד דְרַמִּי לִיה לְבָר. מָאִי טַעְמָא. מִשׁוּם דְלִית רוּחִיה רוּחָא דְקִיּוּמָא. אֲבָל מָאֵן דְרוּחִיה רוּחָא דְקִיּוּמָא, בִּיה כְּתִיב, וְנֹאמֵן רוּחַ מְכַסֶּה דְבָר. וְנֹאמֵן רוּחַ, קִיּוּמָא דְרוּחָא. (כְּמוֹ 'ישעיה כ"ב) וְתַקְעֲתִיו יְתֵד בְּמִקּוּם נֹאמֵן (נ"א בְּרוּא) תְלִיָּיא מְלִתָּא. וְכָתִיב, (קהלת ה) אֵל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לְחֻטִּיא אֶת בְּשָׂרְךָ.

רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח וְאָמַר, (משלי יא) הוֹלֵךְ רְכִיל מְגַלֵּה סוּד וְנֹאמֵן רוּחַ מְכַסֶּה דְבָר. הוֹלֵךְ רְכִיל, פְּסוּק זֶה קִשָּׁה, אִישׁ רְכִיל הֵנָּה לוֹ לֹמַר, מַה זֶה הוֹלֵךְ? אֶלָּא מִי שְׁלֹא הִתְיָשֵׁב בְּרוּחוֹ וְאִינוּ נֹאמֵן, אוֹתוֹ דְבָר שְׁשַׁמַּע הוֹלֵךְ בְּתוֹכוֹ כְּקִנְיָה בְּמִים עַד שְׁמוּצִיאוֹ הַחוּצָה. מַה הַטַּעַם? מִשׁוּם שְׁאִין רוּחוֹ רוּחַ שֶׁל עֲמִידָה. אֲבָל מִי שְׁרוּחוֹ רוּחַ עֲמִידָה, כְּתוּב בּוֹ וְנֹאמֵן רוּחַ מְכַסֶּה דְבָר. וְנֹאמֵן רוּחַ, קִיּוּם הָרוּחַ. (כְּמוֹ וְתַקְעֲתִיו יְתֵד בְּמִקּוּם נֹאמֵן) בְּרוּחַ (בסוד) הַדְּבָר תְלוּי. וְכָתוּב (קהלת ה) אֵל תִּתֵּן אֶת פִּיךָ לְחֻטִּיא אֶת בְּשָׂרְךָ.

וְלִית עֲלֵמָא מִתְקִימָא אֶלָּא בְּרָזָא. וְכִי אִי בְּמִלִּי עֲלֵמָא אֲצַטְרִיךְ רָזָא. בְּמִלִּין רָזִין דְרָזִיָּיא דַּעֲתִיק יוֹמִין, דְּלֹא אֲתַמְסְרָאן אֶפִּילוּ לְמִלְאָכִין עַלְאִין עַל אַחַת כְּפָה וְכְפָה.

וְאִין הָעוֹלָם מִתְקִים אֶלָּא בְּסוּד. וְכִי אִם בְּדְבָרֵי הָעוֹלָם צְרִיךְ סוּד - בְּדְבָרִים סוּדִיִּים שֶׁל סוּדוּת

דַּעֲתִיק יוֹמִין, דְּלֹא אֲתַמְסְרָאן אֶפִּילוּ לְמִלְאָכִין עַלְאִין עַל אַחַת כְּפָה וְכְפָה.

עתיק הימים שלא נמסרו אפלו למלאכים עליונים על אחת כמה וכמה. אמר רבי שמעון, לשמים לא אמר שיקשיבו, לארץ לא אמר שתשמע, שהרי אנו קיומי העולמות. למדנו סודי הסודות. כשפתח רבי שמעון בסודי הסודות, הודיעו המקום, והחברים התחללו.

אמר רבי שמעון, לשמיא לא אימא דיציתון (ס"א רבייתו), לארעא לא אימא דתשמע, דהא אנן קיומי עלמין. תנא רזי דרזין, פד פתח רבי שמעון ברזי דרזין, אזדעזע אתרא, וחברין אתחללו.

נלי ברזא ופתח ואמר, פתיב (בראשית לו) ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך וגו'. זכאין אתון צדיקיא, דאתגלי

לכון רזי דרזין דאורייתא, דלא אתגליין לקדישי עליונין, מאן ישגח בהאי, ומאן יזפה בהאי, דהוא סהדותא על מהימנותא (דמחמנותא) (דנחיר למאתאן ושבעין עלמין ומניה נחיר אורחא דנהירין ביה צדיקיא לעלמא דאתי. דהא הוא דכתיב (משלי ד) וארח צדיקים כאור ננה חולד ואור עד נכון היום. מן ההוא ארעה מתפרשן לשיית מאה ותליסר אורחיה דפליג בועיר אנפין דכתיב (תהלים כ"ה) כל ארחות יי חסד ואמת לנוצרי בריתו וגו') דכלא. צלותא ברעוא יהא, דלא יתחשב לחובא לגלאה דא.

ומה יימרון חבריא, דהאי קרא קשא הוא, דהא לא הוה ליה למכתב הכי, דהא חזינן כמה מלכים הוו, עד דלא ייתון בני ישראל, ועד לא יהא מלפא לבני ישראל ומה אתחזי הקא, ובדא אתערורי חבריא. אלא רזא דרזין הוא, דלא יכלין בני נשא למנדע ולאשתמודע ולמרחש בדעתיהו בהאי.

תאנא, עתיקא דעתיקין, טמירא דטמירין, עד לא זמין תקונוי (דמלפא), ועטורי עטורין, שירותא וסיומא לא הוה. והוה מגליף ומשער ביה. ופריס קמיה חד פרסא, ובה גליף ושיער מלפין.

ותקונוי לא אתקיימו, דהא הוא דכתיב ואלה המלכים אשר מלכו בארץ אדום לפני מלך מלך לבני ישראל. מלפא קדמאה, לבני ישראל קדמאה. וכלהו דגליפו (ולא אתקיימו) בשמהן אתקרוון. ולא אתקיימו, עד דאנח להו, ואצנע להו, ולבתר זמנא הוא אסתלק (נ"א הוה מסתבל) בההוא פרסא, ואתתקן בתקונוי.

ותאנא, פד סליק ברעותא, למברי אורייתא טמירא תרי אלפי שנין, ואפקה, מייד אמרה קמיה, מאן דבעי לאתקנא ולמעבד, יתקן בקדמיתא תקונוי.

תאנא בצניעותא דספרא, עתיקא דעתיקין, סתרא דסתרין טמיר דטמירין, אתתקן (דף קכ"ח ע"ב) ואזדמן, (כלומר אשתבת, ולא אשתבח ממש, אבל אתתקן ולא רבדע ליה